

ሊነቡብ የሚገባው ታላቅ መጽሐፍ

ይድረስ ለጎጠኛው መምህር

ደራሲ ጌታቸው ረዳ ግምገማ በበልጅግ አሊ

ይድረስ ለጎጠኛው መምህር በጌታቸው ረዳ የተጻፈውን መጽሐፍ ርዕስ ለተመለከተ በመጀመሪያ የሚረዳው ቢኖር ጎጠኛ ለሆነ መምህር የተጻፈ መልዕክት ይሆናል ብሎ ይደመድማል ። ነገር ግን ወደ ውስጥ ገብቶ ለተመለከተውና ለጤነው መጽሐፍ የሚዋጋው፣ የሚያስረዳው አንድ ጎጠኛ መምህርን ብቻ ሳይሆን በአሁኑ ወቅት እየተለመደ የመጣውን ታሪክን ከግል የፖለቲካ አመለካከት አንፃር አጣጥሞ ማቅረብን ነው ። እውን ነው መጽሐፉ መነሻ ያደረገው " የትግራይ ሕዝብና የትምክህተኞች ሴራ ከትላንት እስከ ዛሬ" በሚል ርዕስ ከመምህር ገብረ ኪዳን ደስታ የተደረሰውን ዘረኛ የሆነ የታሪክ አጻጻፍን ተመርኩዞ ነው ።

አቶ ጌታቸው ረዳ ጎጠኛው ስለ መምህር መጽሐፉ ሲዘረዝሩ ፡ -

"የትግራይ-ህዝብና-የትምክህተኞች-ሴራ ከትናንት እስከ ዛሬ በመምህር ገብረኪዳን ደስታ ተደርሶ ለሕትመት በቅቶ ለሕዝብ የተሰራጨው መጽሐፍ አንድን ኢትዮጵያዊ ነገድ ከሌላኛ ኢትዮጵያዊ ነገድ የሚያናገር እና የሚያጋጭ ዘረኛ መጽሐፍ በአጼ ዮሐንስና በአጼ ምኒልክ መካከል የነበሩትን የአስተዳደር ጥበብ፣ የስልጣን ፉክክሮችና የዲፕሎማቲክ ስልቶች አጠቃቀም እና ልዩነቶች በማይገባ በወገንተኛነት መልኩ በማቅረብ የአጼ ምኒልክ አስተዳደር "የትግራይን ሕዝብ" ነጥሎ የሚበድል እና ንጉሡ የትግራይን ሕዝብ በዓይነት ቁራኛ በጠላትነት ይመለከቱት እንደነበር አድርጎ የሚያቀርብ፣ እንዲሁም በእሳቸው ምክንያት የትግራይ ሕዝብ ከመልካም የተደላደለ ኑሮና አስተዳደር ወደ ድህነትና "ምኒሊካዊ"(የሸዋ አምሐራ) ጭቆና እንደተሸጋገረ ከማሳሰብም በላይ አጼ ምኒልክ የትግራይ-ሕዝብ ጠላት-ብቻ ሳይሆኑ፣ የኢትዮጵያ ጠላት እንደነበሩም ጭምር ባስነዋሪ አቀራረብ መልካም ዝናቸውንና ኩሩ ኢትዮጵያዊነታቸውን ለመግፈፍ የጣረበት መጽሐፍ ነው።"

በመምህር ገብረኪዳን ደስታ የተፃፈውን ዓይነት የታሪክ አጻጻፍ በአሁኑ ወቅት በሰፊው እየተካሄደና ሥር እየሠደደ ያለ ሲሆን በተለይም የወያኔን ዘረኛ የሆነ አመለካከትን የሚደግፉ በሙሉ በሃገራችን ውስጥ የነበረውን ታሪክ ዛሬ እነርሱ ኢትዮጵያዊነትን ለማጥፋት በሚያረምዱት የፖለቲካ መሥመር ለማስተካከል የሚያደረጉት ጥረት ውስጥ ጎልቶ ይታያል ።

የአቶ ጌታቸው መጽሐፍ ለወደፊትም የተዛባ ታሪክ ለሚጽፉ ሁሉ የሚያስተላለፈው መልዕክት አለው። መልዕክቱም እኛም ታሪኩን እናውቀዋለን። ልታዘቡትና ልታበላሹት ለግል ጥቅማቸው ስትሉ መጭውን ትውልድ ልታወናብዱ እትችሉም !የሚል ነው ። . . . ዛሬ የፖለቲካ አመለካከት የተመረኮዘ፣ ታሪክን በግል ጥቅም አንጻር መተንተን የተለመደ ተግባር ሆኑዋል ። ዛሬ ለጎጠኝነት ሲባል ታሪክን ማውገርገር ተጀምሯል ። የግል አመለካከትን በማንፀባረቅ አንድን ዘር አውግዞ፣ ኮንኖ መፍና ተጀምሯል ። ዛሬ ተጠያቂነት በሌለበት ሁኔታ አንዱን ዘር ከሌላው ጋር ማዋጋት ሥራቸው የሆነ ጸሐፊዎች ተፈጥረዋል ።

ግን የታሪክ ማጣመም ተግባርን በሰፊው የተያያዙት ወያኔዎች ብቻ ሳይሆኑ ከወያኔ ጋር የማንስማማ ነን ባዮች ፣ ነገር ግን ከወያኔ የባለ ዘረኛ የሆኑ ፣ የጎጠኝነት የጠባብ ብሔራዊነት በሽታ የተጠናወታቸው፣ ሌላውን የሚንቀ ፣ ትምክህተኞችም በተለይም በሃገራችን የእርስ በእርስ ግጭቶች እንዲሰፋፉ የሚፈልጉ ጭምር ናቸው። ለምሳሌ የአሮሞ ነፃ አውጭ ውስጥ የተሰገሰጉትን ልንመለከት እንችላለን ።

ጌታቸው ረዳ በዚህ መጽሐፋቸው የወያኔ ጸሐፊ መምህር ገብረ ኪዳን ደስታን መጽሐፍ ገጽ በገጽ የተዛባውን ታሪክ እያጋለጡ ፣ ዋቢ ማስረጃዎችን በማቅረብ የወያኔንና የሌሎችንም ጥንፍ የሆነን አመለካከት ነው ሊዋጉ የተነሱት ። አፄ ምኒሊክም ሆኑ አፄ ዮሐንስ ለኢትዮጵያ አንድነት ከአበረከቱት አስተዋጽዖ አንፃር በሥልጣን ዘመናቸው የፈፀሟቸው ስህተቶች ሊኖር እንደሚችሉ ልንዘነጋው አይገባም ። ችግሩ የሚነሳው እነዚህ ስህተቶች ከዛሬው የፖለቲካ አመለካከትን አንፃር ወይም ጥቅም አኳያ ልንተነትናቸው ስንሞክር ነው ።

ዛሬ ሃገራችን ከአለችበት ችግር ውስጥ ለመውጣት የሚያስፈልጉን የአቶ ጌታቸው ረዳን ዓይነት ለእውነት የሚቆሙ ፣ ሐሰቱን ሐሰት የሚሉ ፣ ከግል ጥቅማቸው ይልቅ የሃገርን ደህንነት የሚያስቀድሙ ፣ የትውልድ አደራን የሚወጡ ታሪክ ጻፊዎች ናቸው ። ታሪክ ጻፊዎች ከተወለዱበት ዘር ባሻግር የሌላውን ዘር በበጎ ተመልክተው እውነቱን ለሕዝብ ለማቅረብ ጥረት የሚያደርጉ ሊሆኑ ይገባል ።

በዚች አነስተኛ ጽሁፍ አቶ ጌታቸው ረዳ ለኢትዮጵያ አንድነት የሚደርጉትን ትልቅ አስተዋፅዖ ሁሉ ጠቅሼ ማለፋ ይከብደኛል። ግን ተምሳሌነታቸው ከፍተኛ እንደሆነ ልገልፅ እፈልጋለሁ ። በሌላ በኩል ደግሞ መምህር ገብረ ኪዳን ደስታም ይሁን ሌሎች አንዱን ዘር በሌላው ላይ ለማስነሳትና እንደ ሩዋንዳ ዓይነት የዘር በዘር መጨረሻ ስንት በመቀስቀሳቸው ታሪክ ለሁሉ ጊዜ ሲወቅሳቸው ይኖራል ። የኛን ዘር ደግፎልናል ብለን ዘረኛ ፀሐፊዎችን የምንከባከብ ከሆነ ከወያኔ ያልተሻለን መሆን ብቻ ሳይሆን የወያኔን እኩይ ዓላማን አራማጆች መሆናችንን ልንገነዘብ ይገባል ። አቶ ጌታቸው ረዳ ከራሳቸው ዘር ባሻግር ቆመው ለሁሉም ኢትዮጵያውያን የሚደርጉትን ጥረት ዓይነት ስናደርግ ነው አንዲቷን ኢትዮጵያን ልንመሰርት የምንችለው ።

በመጨረሻም ይህንን የመሠለ ለሃገር ፣ ለትውልድ ጠቃሚ የሆነ መጽሐፍ ለንባብ በማብቃታቸው እንኳን ደስ አልዎት ለማለት እፈልጋለሁ ። ይህ መጽሐፍ ለብዙ ኢትዮጵያውያን በአሁኑ ወቅት ለእውነት ቆመው ከጎጠኝነት፣ አስተሳሰብ ርቀው፣ የሚታገሉ እንዳሉ ምስክር ነው ። ይህ መጽሐፍ ኢትዮጵያዊነት እንዲጎለግለን በከፍተኛ ደረጃ አስተዋጽዖ የሚያደርግ ነው ብዬ አምናለሁ ። ኢትዮጵያውያን የሆንና በኢትዮጵያ አንድነት የምናምን ሁሉ ኢትዮጵያ ውስጥ ያሉትን ፡፡ በሕረሰቦች በሙሉ ሲጠቁ ወይም አላግባብ ሲወቀሱ አይሆንም ብለን መናገር ስንጀምር ነው ይህ በየቀኑ የምናነሳውና የምንጮኸለት ኢትዮጵያዊነት ሊጠነክር የሚችለው ።

ስለ ኢትዮጵያ የሚያስብ በሰላም ይክረም በልጅግ አለ

ይህን ግጥም ከታህሳስ 1999 ፍካት ናፋቂዎች በሚል መጽሐፍ በአቶ በድሉ ዋቅጅራ ለልጃችን ኬርአለም የጻፉትን ነው ። ግጥሙ አቶ ጌታቸው ረዳ ከተነሱበት ዓለማ ጋር በቀጥታ ሊያያዝ ስለሚችል ለአንባቢያን አቀርቦአለሁ።

ሀገር ማለት የኔ ልጅ

ሀገር ማለት ልጄ፣ ሀገር ማለት፣
እንዳይመስልሽ የተወለድሽበት ቦታ ፣ የተወለድሽበት አፈር
እትብትሽ የተቀበረበት ፣ ቀድመሽ የተነፈሽው አየር፣
ብቻ እንዳይመስልሽ።
ሀገር ረቂቅ ነው ቃሉ
አገር ውስብስብ ነው ውሉ።
ሀገር ማለት ልጄ ፣
ሀገር ማለት ምስል ነው ፣ በህሊና የምታኖሪው ፣
ከማማ መሀጸን ከወጣሽበት ቀን ጀምሮ ፣
በጠባሽው ጡት ጡጦ ፣
በዳህሽበት ደጃፍ በወደቅሽበት ፋፋ
በተማርሽበት ትምህርት ቤት፣
በተሻገርሽው ዠረት ፣
በተሳልሽበት ታቦት ፣ ወይ በተማፀንሽው ከራማ ፣
በእውነትሽ በስሜትሽ ፣
የምትቀበይው ምስል ነው ፣ በህሊናሽ የምታኖሪው ፣
ስትወጅ ስንደቅ ታደርጊው ፣
ቢያስጠላሽ የማትቀይሪው።
ሀገር ማለት የኔ ልጅ ፣
ሀገር ማለት ቋንቋ ነው በአንደበት አይናገሩት፣
በጆሮ አያዳምጡት ፣
አማርኛ ፣ አሮሞኛ ፣ ቅማንተኛ፣
ጉራግኛ ወይ ትግሪኛ ብለው የማይፈርጁት ።

የኔ ልጅ፣

አማራው አፋሩ አሮሞው ሲዳማው ፣ ጉራጌኛሽ ባይሰማ፣
ያለገባው እንዳይመስልሽ ፣ ሀዘን ደስታሽን ያልተጋራ።
የየልቦናችንን ሀቅ ፍንትው አድርጎ እያሳየ ፣
ሀዘቦችን ከሰንደቃቸው አስተሳስሮ ያቆየ፣
ሀገር ቋንቋ ነው ልጄ የሁለንተናሽ መስታወት፣
ሲከፋሽ ትሽሽጊበት ፣ ሲደላሽ ትኳኳይበት ።

የኔ ልጅ ፣

አያት ቅም አያትሽ ፣ ሰላም ሲሆን ከወልቂጤ አድማስ ማዶ ሸቅጦ፣
ሲያቀና ወረቱን ፣
ለእኔና ለአንቺ መኖሪያ ሲያቀና ቀዬና ቤቱን ፣
ሀገር ጠላት ሲደፍራት ጦሩን ሰብቆ እየፎከረ፣
ከአሮሞው ከትግሬው ከአፋሩ ከወላይታው ከሁሉም የጠቢያ ልጆች ፣
አጥንቱን እየማገረ ፣
ሀገር ይሉት መግባቢያ ፣ ሰንደቅ ይሉት መለያ ፣ ሲያቆይልሽ ፣
በጉራግኛ የማትገልጭው በጎጥ የማትገድቢው፣ ስንት አለ ታሪክ መስለሽ።

እና የእኔ ልጅ፣

ለዚህ ነው ሀገር ይሉት ቋንቋ ላንቺ የሚያስፈልግሽ፣
ከወልቂጤ አድማስ ማዶ፣ ለተሳሰረ ታሪክሽ፣
ከወልቂጤ አድማስ ማዶ ፣ ለተወጠነው እድገትሽ።
እና ልብ በይ ልጄ ! ሀገር ማለት ቋንቋ ነው ባንደበት አይናገሩት ፣
በጆሮ አያዳምጡት።

ከሁሉም በላይ ልጄ ፣

ተፈጥሮ ከቸረው በረከት ፣ የላቡን ፍሬ የሚበላ፣
ሀገር ማለት ወገን ነው ፣ የእኔ የምትይው ከለላ።
ትመኪበት ጥሪት ትደምቂበት ብርሃንሽ፣
የሱብዕናሽ ግማሽ ውል ፣ ወገን ነው ማህተምሽ፣
ዜጋው ነው ልጄ ሀገርሽ።

መሬትማ የእኔ ልጅ፣

በእምነትሽ ፣ እውቀትሽ፣ ከልለሽ ካላበጀሽው፣
ለእድገትሽ ውጥን ካልሆነ ፣ ለተስፋሽ ካልተመገብሽው፣
መሬትማ ባዳ ነው ላለማው የሚለማ፣
ለተስማማው የሚስማማ።
ኸረቱም ግድ የለውም ፣ በይ ለማሰለት ይፈሳል፣
ተራራው ደንቆሮ ነው ፣ ለቦረቦረው ይበሳል።
መሬቱ አደለም የኔ ልጅ እድርተኛው ነው ሃገርሽ፣
ስትቸገሪ ታድጎ ፣ ስትታመሚ አስታሞ፣ ስትሞቺ አፈር የሚያለብስሽ።
በእጅሽ ያለ ብሩህ ጽጌ ፣ ሰው ነው ልጄ ሀገርሽ።
ወገን ነው ልጄ ሀገርሽ።

እና የእኔ ልጅ ፣

ሀገር ረቂቅ ነው ቃሉ፣
ሀገር ውስብስብ ነው ውሉ።